

# Viktig information om säkerhet och risker i Perstorp



Foto: Björn Hylander

**För din  
säkerhet  
och  
trygghet**



Foto: Björn Hylander

## Perstorp Industripark

Perstorp Industripark är en av södra Sveriges största industriella arbetsplatser. Perstorpkoncernen har sitt huvudkontor och delar av sin svenska verksamhet (Perstorp Specialty Chemicals AB och Formox AB) inom industriparken. Därtill finns flera andra producerande företag som Celanese Emulsions Norden AB, Chemiplastica AB, Chemiplastica Resins AB, Flowcrete Sweden AB, Pergo (Europe) AB och Metfoils AB.

Dessutom finns det en rad serviceföretag som ansvarar för transporter, företagshälsovård, fritidsanläggningar och mycket annat. Inom industriparken arbetar omkring 1 200 personer.

Inom Perstorp Industripark tillverkas bland annat polyalkoholer, formalin, myrsyra, katalysatorer, plastdispersioner, hartser/bindemedel, bygghartser, härdplastråvara, impregnerat papper till laminatindustrin etc.



Personer som riskerar att påverkas av en allvarlig kemikalieolycka ska enligt lag informeras om vilka säkerhetsåtgärder som ska vidtagas och hur man ska förfara vid en olycka. Perstorps kommun ansvarar för att allmänheten informeras. Denna broschyr har tagits fram av Perstorps kommun i samarbete med företagen inom Perstorp Industripark.

### Ny fabrik inom Perstorp Industripark

En ny luftgasfabrik för produktion av flytande syrgas, kvävgas och argon tillhörande Yara Praxair har under 2012 etablerats inom Perstorp Industripark. Råvaran luft kyls ner till mycket låga temperaturer, varefter destillation genomförs för att separera ut önskvärda komponenter. De erhållna flytande faserna mellanlagras i vertikala lagringstankar vid minus 196°C och distribueras sedan med tankbilar till kunder i södra Sverige. Fabriken är i hög grad automatiserad, vilket medför hög säkerhet för processen.

Vid ett eventuellt läckage av syrgas från fabriken kan dimbildning/gasmoln uppstå runt läckaget och ansamling kan ske i lågt belägna punkter. Spridningen av ett sådant gasmoln är dock normalt begränsat till 200 m från utsläppskällan, vilket innebär att riskområdet i huvudsak

begränsas till industriparken. Syre underhåller och påskyndar förbränning av brännbara material och risk kan således föreligga vid förhöjda syrehalter i kombination med brännbart material och gnistbildning. Extremt höga krav på renhet finns dock inom luftgasfabriken och närvaron av brännbara material är minimal. Ett flertal processtekniska åtgärder och säkerhetsventiler förhindrar skador från övertryck. All utrustning i fabriken som kommer i kontakt med låga temperaturer är tillverkad i härför anpassade material. Detaljerade riskanalyser har genomförts och lämpliga åtgärder vidtagits för att förebygga risker för omgivningen. I och med hanteringen av syrgas, så tillhör luftgasfabriken den högre kravnivån inom lagstiftningen om allvarliga kemikalieolyckor.



Yara Praxairs nya luftgasfabrik i Perstorp

**Samhällsinformation till invånare i Perstorps kommun**  
**SPARA BROSCHYREN!**

## Vad kan hända?

Transportolyckor, storbrand, gasmoln och utsläpp till Ybbarpsån är exempel på allvarliga kemikalieolyckor som kan ske inom eller i anslutning till Perstorp Industripark och som kan påverka omgivningen.

### Transportolycka

Stora mängder råvaror och hjälpkemikalier transporteras dagligen till Perstorp Industripark med järnväg och lastbil. Många är klassade som farliga i någon bemärkelse, som till exempel brandfarliga eller giftiga. Perstorp Specialty Chemicals AB använder bland annat metanol som levereras med tankbil, samt acetaldehyd och allylklorid, som transporteras på järnväg. Celanese Emulsions Norden AB får vinylklorid på järnväg samt eten och vinylacetat med tankbil. Därtill kommer många andra kemikalier, som används inom industriparkens olika fabriker. Transporterna sker på specialbyggda tankbilar och järnvägstankvagnar som tål stor påfrestning vid till exempel en avkörning eller urspårning. En transportolycka utanför Perstorp Industripark kan komma att påverka personer nära olycksplatsen. Vid en olycka kan utsläpp av farliga ämnen ske och/eller brand uppstå.

Endast en mindre del av det som transporteras ut från Perstorp Industripark är klassat som farliga ämnen.

### Storbrand

Inom Perstorp Industripark hanteras och lagras olika brandfarliga ämnen. Omfattande förebyggande åtgärder genomförs ständigt för att förhindra brand och explosion. Insatserna ökar säkerheten, vilket innebär att när olyckan är framme är den oftast av mindre allvarlig art. Om en större brand trots allt skulle inträffa, bedöms näraliggande bostadshus kunna påverkas av brandrök. Beroende på vilket ämne som brinner och på rådande vindförhållande, kan brandröken vara giftig i närområdet. Rök kan även irritera ögon och andningsvägar. Riskan att skadas eller få obehag av brandrök minskar med avståndet.

Perstorp Räddningstjänst har stor kunskap om samtliga fabriker och anläggningar inom området och är lokaliserade i direkt anslutning till industriparken. Vid larm är de på olycksplatsen inom någon minut. Perstorp Industripark är inhägnad och bevakas av vakt och kameror dygnet runt.

### Gasmoln

Gasmoln kan uppstå bland annat i samband med problem vid lastning, lossning eller vid störning i processer. Ämnen som kan bilda gasmoln är till exempel ammoniak, eten, vinylklorid, gasol, formaldehyd, syrgas och acetaldehyd. Brandfarliga gaser inom Industriparken innebär brand- och explosionsrisk nära källan.

Giftiga gaser som ammoniak kan vara mycket farliga att inandas i närområdet. Vid hantering av ammoniak i gasform finns alltid gasdetektorer, gaslarm och sprinkleranläggningar. Spridningen av gasmoln beror på väder och terrängförhållanden. Av stor betydelse är vindriktning och vindstyrka. Eftersom avståndet till närmaste bostadshus är förhållandevis långt, bedöms ett gasmoln med ursprung inom industriparken normalt inte ska kunna orsaka skador i samhället, utöver vissa luktstörningar. Personer med nedsatt hälsa, allergiker med flera kan eventuellt uppleva mer obehag.



### Förebyggande och skadebegränsande åtgärder

Omfattande satsningar har genomförts under årens lopp på förebyggande och skadebegränsande åtgärder inom Perstorp Industripark. Åtgärder identifieras i regelbundna riskanalyser och tekniska säkerhetsgranskningar. Säkerhetsaspekten är med i ett tidigt skede vid förändringar och nybyggnationer. Lärdomar dras efter incidenter och olyckor. Därtill kommer åtskilliga besiktningar och kontroller, som medverkar till att teknisk utrustning hålls i gott skick.

Fabrikerna har inbyggda säkerhetssystem. De har reglerade satsningssekvenser, som förhindrar att kemikalier blandas på ett felaktigt sätt. Lagertankar och stora delar av fabriksplatserna är invallade för att förhindra att spill och läckage når mark eller vattendrag. Omfattande åtgärder mot brand och explosion finns i form av automatiskt gas- och brandlarm, brandsektionering, sprinkler, sprängbleck, flam- och detonationsskydd.

Ämne	Viktigaste farliga egenskaper (SFS 1999:382)
Acetaldehyd	Extremt brandfarligt
Allylklorid	Mycket brandfarligt, Miljöfarligt
Eten	Extremt brandfarligt
Fenol	Giftigt
Formalin	Giftigt
Metanol	Mycket brandfarligt, Giftigt
Oxygen	Oxiderande, Gas under tryck
Vinylacetat	Mycket brandfarligt
Vinylklorid	Extremt brandfarligt

Exempel på farliga ämnen inom Perstorp Industripark



### Utsläpp till Ybbarpsån

Inom Perstorp Industripark finns viss risk för att kemiska ämnen når Ybbarpsån i samband med haverier eller transportolyckor. Även förorenat släckvatten vid brand kan utgöra en risk. För att förhindra att haveriutsläpp följer med Ybbarpsån till nedströms liggande sjöar och vattendrag, finns en säkerhetsdamm inbyggd i Ybbarpsåns dalgång. Analysinstrument mäter föroreningshalt och pH i ån dygnet runt. Vid avvikelser från normalvärden stängs en dammlucka automatiskt. Det förorenade vattnet samlas upp för vidare behandling och rent vatten leds förbi säkerhetsdammen i en förbiledning. Samtidigt går larm till personal inom industriparken.

Perstorps kommun har en plan för räddningsinsatser inom Perstorp Industripark. Det finns även ett handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Flera företag inom Perstorp Industripark omfattas av lagen och förordningen om åtgärder för att begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor (SFS 1999:381 och 382). Företag som tillhör den högre kravnivån tar regelbundet fram omfattande säkerhetsrapporter baserade på riskanalyser och tekniska säkerhetsgranskningar. Säkerhetsrapporterna ges in till myndigheterna vart femte år eller i samband med att nya tillstånd söks. Verksamhetsutövarna är skyldiga att förebygga risker för allvarliga kemikalieolyckor, samt att begränsa följderna av olyckor för människor och miljö. Härvid samverkar företagen med den kommunala räddningstjänsten.

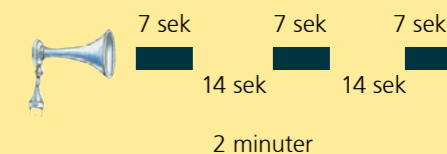


## OM LARMET GÅR

### VMA - Larmsignal vid fara

Om en olycka inträffar meddelas allmänheten genom varnings- och informationssystemet VMA - Viktigt Meddelande till Allmänheten.

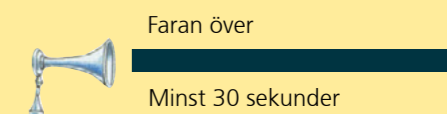
### Signalen som varnar "Viktigt meddelande"



Signalen består av upprepade 7 sekunder långa ljudstötter med 14 sekunders paus emellan.

### Så här skyddar du dig

- Gå inomhus
- Stäng alla fönster, dörrar, ventilation, fläktar och ventiler.
- Lyssna på Radio Kristianstad. Se också SVT-text 599.
- Vid olycka inom Perstorp Industripark ges information på Heta Linjen 0435-383 00.



VMA-signalen provas varje kvartal. Detta sker kl 15.00 första helgfria måndagen i månaderna mars, juni, september och december.

## I NÖDLÄGE RING 112!

Dygnet runt når du ambulans, räddningstjänst, polis, giftinformation, jourhavande läkare etc.

Uppge:

- Vad har hänt?
- Var det har hänt (adress)?
- Är någon skadad?

## Räddningstjänsten i Perstorps kommun

**Perstorps Räddningstjänst har stor kompetens och lång erfarenhet av olyckor som kan ske inom Perstorp Industripark.**

I samarbete med fabrikerna inom industriparken fokuserar Räddningstjänsten på förebyggande och skadebegränsande åtgärder för att förhindra olyckor och minimera deras följder. Räddningstjänsten finns i direkt anslutning till industriparken och har beredskap dygnet runt. Vid behov kan ytterligare personal kallas in från närliggande kommuner. I Perstorp finns dessutom både regionala och nationella materiella resurser för hantering av olyckor med farliga ämnen placerade. Detta innebär sammantaget att Räddningstjänsten är väl förberedd vid en eventuell olycka.

Perstorps Räddningstjänst samverkar med Mynndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) för att utveckla metoder och teknik för kemikalieolyckor och är ledande på att ta hand om olyckor med farliga ämnen. De hjälper ofta till med insatser i andra kommuner, på grund av sin omfattande erfarenhet.

Perstorps Räddningstjänst genomför regelbundet övningar för olika typer av händelser och utbildar även personal från andra räddningstjänster.

Inom Perstorp Industripark finns en övergripande nödlägesorganisation bland företagen, som innebär att alla hjälps åt oberoende av i vilken fabrik olyckan inträffat. Räddningstjänsten bistår med att leda nödlägesövningar för denna organisation. Övningar genomförs även för enskilda fabriker, som har sina egna nödlägesrutiner och insatsplaner. Räddningstjänsten bistår också med att utreda orsaker och händelseförlopp efter en olycka, i syfte att förebygga liknande händelser i framtiden.

Ambulans, som är bemannad dygnet runt, finns stationerad vid brandstationen i Perstorp.



*Perstorps kommun har en plan för räddningsinsatser inom Perstorp Industripark samt specifika insatsplaner för varje fabrik.*

### Har du frågor?

#### Räddningstjänsten, Perstorp

Anders Nählstedt, förvaltningschef  
Telefon 0451-26 80 21  
E-post anders.nahlstedt@perstorp.se

#### Räddningstjänsten, Perstorp

Leif Hylander, platschef  
Telefon 0435-384 80  
E-post leif.hylander@perstorp.se

#### Perstorps kommun

284 85 Perstorp  
Telefon 0435-390 00  
www.perstorp.se  
E-post kommunhuset@perstorp.se



## Perstorp

Perstorp Specialty Chemicals AB  
284 80 Perstorp  
Telefon 0435-380 00  
www.perstorp.com  
[Högre kravnivå](#)

## Celanese

Celanese Emulsions Norden AB  
Box 30  
284 21 Perstorp  
Telefon 0435-340 60  
www.celanese.com  
[Högre kravnivå](#)

## YARA PRAXAIR

Yara Praxair Produktions AS  
284 80 Perstorp  
Telefon 0775-20 65 00  
www.yarapraxair.com  
[Högre kravnivå](#)

## CHEMIPLASTICA

Chemiplastica Resins AB  
284 80 Perstorp  
Telefon 0435-370 00 / 366 00  
www.chemiplastica.com  
[Högre kravnivå](#)

## Flowcrete

Flowcrete Sweden AB  
284 80 Perstorp  
Telefon 0435-40 01 10  
www.flowcrete.se  
[Lägre kravnivå](#)

## PERGO

Pergo (Europe) AB  
284 80 Perstorp  
Telefon 0435-71 35 00  
www.pergo.com  
[Ingen kravnivå](#)

## CHEMIPLASTICA

Chemiplastica AB  
284 80 Perstorp  
Telefon 0435-370 00  
www.chemiplastica.com  
[Ingen kravnivå](#)

## Perstorp Formox

Formox AB  
284 80 Perstorp  
Telefon 0435-380 00  
www.formox.com  
[Ingen kravnivå](#)